

Gorzów Wlkp., dnia 17 czerwca 2013 r.



WOJEWODA LUBUSKI

Jerzy OstroUCH

FB-III.431.7.2013.AJaś

Pan
Ryszard Kowalczuk
Wójt Gminy Brody

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej¹, pracownik Wydziału Finansów i Budżetu Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – w imieniu wojewody, przeprowadził kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Brody (68-343 Brody, ul. Rynek 2) w dniach 02 kwietnia – 10 maja 2013 roku na podstawie upoważnienia Nr 113/2013 z dnia 26 marca 2013 r., w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej², przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W badanym zakresie objętym kontrolą za 2012 rok jednostka kontrolowana została oceniona pozytywnie z uchybieniami.

¹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

² Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

W okresie objętym kontrolą Urząd Gminy w Brodach otrzymał dotacje na wykonywanie zadań zleconych. Ustalono, że dotacje zostały ujęte w budżecie gminy na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w kwocie 1.472.900,00 zł, pismo FB.I. 3110.32.2011.MRat z dnia 17 października 2011 roku. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie zarządzeń Wojewody Lubuskiego ujmowane były w budżecie gminy.

Plan finansowy w jednostce kontrolowanej został ustalony na podstawie Uchwały Nr XIV/94/12 Rady Gminy Brody z dnia 20 stycznia 2012 r. w sprawie uchwały budżetowej na 2012 rok. Jednostki realizujące zadania zlecone poinformowane zostały o wysokości planu finansowego zadań z zakresu zadań z zakresu administracji rządowej³, wypełniając w ten sposób zapis wynikający z art. 249 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴.

Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca IV kwartału 2012 roku, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Sprawdzono terminowość sporządzenia i przekazania do LUW sprawozdań kwartalnych Rb-50. Sprawozdanie za okres od początku roku do końca IV kwartału 2012 r. zostało sporządzone i przekazane za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. do Lubuskiego Urzędu Województwa w Gorzowie Wielkopolskim dnia 27 stycznia 2012 roku, zgodnie z terminem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵.

Sprawdzono terminowość sporządzenia i przekazania do LUW sprawozdań kwartalnych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Skontrolowana próba stanowi 100%. Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane terminowo. Sprawozdanie Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2012 r. zostało sporządzone i przekazane za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim dnia 07 lutego 2013 roku.

³ Zgodnie z Załącznikiem Nr 5 i 5a do Uchwały Nr XIV/94/12 Rady Gminy Brody z dnia 20 stycznia 2012 r. w sprawie uchwały budżetowej na 2012 rok Gminy Brody.

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 20, poz. 103 ze zm.

Dane w sprawozdaniu za IV kwartał 2012 roku były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Termin sporządzania sprawozdania Rb-27ZZ został określony w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Z załącznika Nr 44 do rozporządzenia wynika, że sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ (za 1, 2, 3 kwartał) zarządy jednostek samorządu terytorialnego przekazują dysponentom głównym przekazującym dotacje oraz regionalnym izbom obrachunkowym (do wiadomości) w terminie, nie później niż do 10 dnia po upływie kwartału. Natomiast sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ (za 4 kwartał) zarządy jednostek samorządu terytorialnego przekazują dysponentom głównym przekazującym dotacje oraz regionalnym izbom obrachunkowym (do wiadomości) w terminie, nie później niż do dnia 10 lutego po upływie okresu sprawozdawczego.

W 2012 roku przyznano gminie dotację w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdziale 01095 – Pozostała działalność w wysokości 268.628,59 zł, tytułem zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej. Do Urzędu Gminy w Brodach wpłynęły łącznie 124 wnioski. Skontrolowano 10% wydanych decyzji o najwyższej wartości na łączną kwotę 136.061,64 zł. Ustalono, że na fakturach VAT umieszczono adnotację o treści: *przyjęto w dniu... do zwrotu części podatku akcyzowego*, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego⁶. Decyzje zawierają pouczenie o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zielonej Górze w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Wójta Gminy Brody. W badanej próbie nie stwierdzono wykonania decyzji przed upływem terminu do wniesienia odwołania.

Zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, gminie przysługiwały na realizację zadania koszty ustalenia i wypłacenia zwrotu podatku producentowi rolnemu w wysokości 2% łącznej kwoty wypłaconej dotacji. Koszty obsługi na realizację zadania zostały wyliczone w prawidłowej wysokości 5.267,23 zł (wyliczenie: 263.361,36 zł x 2%). Skontrolowano 100% kosztów obsługi. Środki zostały przeznaczone na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi, na zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii oraz zakup usług pozostałych. Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, prawidłowo

⁶ Ustawa z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379).

zaksięgowana. Zastosowano prawidłową klasyfikację budżetową do kwoty wypłaconej dotacji.

Przyznana dotacja w dziale 750 – Administracja publiczna, rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie w wysokości 49.300,00 zł, została wykorzystana na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz zakup materiałów i wyposażenia. Dotację wykorzystano w całości, zgodnie z przeznaczeniem. Zastosowana klasyfikacja budżetowa była prawidłowa.

Przyznana dotacja w dziale 752 – Obrona narodowa, rozdziale 75212 – Pozostałe wydatki obronne w wysokości 600,00 zł, została wykorzystana na zakup materiałów i wyposażenia oraz wynagrodzenie bezosobowe. Dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Zastosowana klasyfikacja budżetowa była prawidłowa.

W dziale 852 – Pomoc społeczna, przyznano dotację w wysokości 1.464.489,00 zł na wypłatę i obsługę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, opłacenie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozdział 85212), na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne (rozdział 85213), na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (rozdział 85228), pozostała działalność (rozdział 85295) zadanie realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodach. Wydatki zostały prawidłowo zaksięgowane, zaklasyfikowane i terminowo zrealizowane.

Przysługujące dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodach koszty obsługi świadczeń rodzinnych stanowiące 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wynoszące 3% otrzymanej dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zostały wyliczone prawidłowo.

Zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁷ koszty obsługi świadczeń rodzinnych pokryte dotacją z budżetu państwa wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, nie mniej niż 6.000,00 zł rocznie dla organu właściwego. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w trakcie roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów obsługi przysługujących gminie.

Zgodnie z art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁸, koszty podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych i koszty

⁷ Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.

obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Według sprawozdania Rb-50 na dzień 31 grudnia 2012 r. dotacja na świadczenia rodzinne wyniosła 1.416.299,82 zł, a koszty obsługi stanowią kwotę 42.488,99 zł (wyliczenie 1.416.299,82 zł x 3%).

Wysokość otrzymanej dotacji w rozdziałach 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w rozdziale 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej, w rozdziale 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz w rozdziale 85295 - Pozostała działalność, wyniosła 1.458.815,42 zł.

W 2012 roku na realizację zadań zleconych Urząd Gminy Brody otrzymał dotacje w wysokości 1.783.017,59 zł, w tym: dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, dział 750 – Administracja publiczna, dział 752 – Obrona narodowa, dział 852 – Pomoc społeczna. Dotacja niewykorzystana w 2012 roku stanowi łącznie kwotę 5.673,58 zł, w tym:

- dział 852, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w kwocie 3.633,18 zł, zwrotu dokonano dnia 31 grudnia 2012 r.;
- dział 852, rozdział 85213- Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej w kwocie 0,40 zł, zwrotu dokonano dnia 31 grudnia 2012 r.
- dział 852, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w kwocie 2.040,00 zł, zwrotu dokonano dnia 31 grudnia 2012 r.

W toku kontroli stwierdzono, że niewykorzystane dotacje otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami, zwrócono na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Powołany przepis stanowi, że dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu państwa do dnia 31 stycznia następnego roku.

Dochody budżetu państwa w jednostce kontrolowanej stanowią wpływy z opłat za udostępnienie danych osobowych, zaliczki alimentacyjnej, świadczeń wpłaconych z funduszu alimentacyjnego, odsetek od wyegzekwowanych przez komorników świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z art. 255 ustawy o finansach publicznych, przedmiotowe dochody powinny być przekazywane dwukrotnie w miesiącu tj. do dnia 15 według stanu środków na 10 dzień danego miesiąca i do dnia 25 według stanu środków na 20 dzień danego miesiąca.

Ustalono, że dochody budżetu państwa były przekazywane zgodnie z terminami, z wyjątkiem opłat za udostępnienie danych osobowych w łącznej kwocie 29,45 zł, opóźnienie wynosiło 4 dni, wyliczone odsetki stanowią kwotę 0,04 zł.

Skarbnik Gminy Brody wyjaśniła, że *przyczyną nieterminowego przekazania dochodów budżetu państwa z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych było przeoczenie terminów przekazania tych dochodów.*

Zgodnie z brzmieniem art. 54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.) odsetek od należności podatkowych nie nalicza się jeżeli wysokość odsetek nie przekracza trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez „Pocztę Polską Spółkę Akcyjną” za polecenie przesyłki listowej. W 2012 roku wielkość ta wynosiła 6,60 zł. Wobec powyższego odsetek od nieterminowego przekazywania dochodów nie nalicza się i nie odprowadza na rachunek bieżący dysponenta części budżetowej.

W trakcie kontroli, Wójt Gminy Brody dnia 12 kwietnia 2013 r. wydał zarządzenie Nr 149/13 w sprawie upoważnienia Kierownika GOPS oraz pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodach, do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania oraz przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Skontrolowano zaległości pod kątem prowadzenia działań windykacyjnych.

Zaległości w rozdziale 85212 z tytułu funduszu alimentacyjnego wyniosły łącznie 547.741,07 zł, z czego należność główna 442.160,92 zł, odsetki 104.964,15 zł oraz koszty

upomnień 616,00 zł. Do kontroli wybrano największych dłużników w funduszu alimentacyjnym, zalegających na dzień 31 grudnia 2012 roku na kwoty powyżej 10.000,00 zł. W wybranej próbie znalazło się 20 dłużników. Skontrolowana kwota zaległości wynosi 423.142,70 zł należności głównej i odsetek, co stanowi 77,25% zaległości w rozdziale 85212. Obowiązek prowadzenia działań windykacyjnych wynika z przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Odnosnie powyższych dłużników ustalono:

- 1) we wszystkich aktach sprawy są informacje od komornika o bezskuteczności egzekucji,
- 2) odnośnie siedmiu dłużników, którzy przebywali na terenie innej gminy, skierowano pisma do ośrodków pomocy społecznej lub urzędów o podjęcie działań,
- 3) wobec siedmiu dłużników skierowano wezwania do zgłoszenia się w ośrodku celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i złożenia oświadczenia majątkowego
 - czterech dłużników zgłosiło się do GOPS,
 - dwóch dłużników nie zgłosiło się w 2012 r. w jednym przypadku wysłano wniosek do prokuratury o ściganie,
- 4) zostało wysłanych 17 informacji do Biura Informacji Gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych z wyjątkiem dłużników przebywających poza granicami Polski,
- 5) zostało wysłanych 10 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy celem aktywizacji zawodowej,
- 6) zostały wysłane 3 wezwania celem zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne,
- 7) do 15 dłużników zostało zobowiązany do zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie decyzji o zwrocie z wyjątkiem dłużników przebywających poza granicami Polski,
- 8) do 15 dłużników wysłane były upomnienia z wyjątkiem dłużników przebywających poza granicami Polski,
- 9) do wszystkich dłużników zostały wystawione tytuły wykonawcze z wyjątkiem dłużników przebywających poza granicami Polski,

Do końca 2012 roku komornicy od 44 dłużników wyegzekwowali kwotę 33.477,85 zł należności głównej z odsetkami, co stanowi 6, 12 % sprawdzonej kwoty zaległości.

Ogółem dochody wykonane z tytułu funduszu alimentacyjnego zostały osiągnięte w rozdziale 85212 na łączną kwotę 33.785,85 zł, co stanowi 6,17% z kwoty należności 547.741,07 zł.

Ustalono, że w jednostce kontrolowanej zakresy czynności osób zajmujących się zadaniami z zakresu administracji rządowej nie są ustalone w sposób odpowiedni do wagi podejmowanych decyzji, stopnia ich skomplikowania i ryzyka z nim związanego.

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej⁹ oraz § 23 ust. 3 zarządzenia Nr 457 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji działalności kontrolnej wykonywanej przez wojewodę zalecam:

działalności kontrolnej wykonywanej przez wojewodę zalecam:

1. Przekazywać dochody budżetu państwa na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, zgodnie z art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który stanowi, że terminami do przekazywania uzyskanych dochodów budżetu państwa według stanu środków na dzień 10 i 20 są odpowiednio dni do 15 i 25 danego miesiąca, a pobrane dochody budżetu państwa do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w powyższych terminach, należy przekazać w terminie do dnia 8 stycznia, roku następującego po roku budżetowym.
2. Uzupełnić pracownikom zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności, celem ustalenia osób odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z Komunikatem Nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,¹⁰ w związku z art. 68 oraz art.69 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.¹¹

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę przekazać w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informację o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

¹⁰ Dz. U. MF Nr 15, poz.84.

¹¹Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

